

Uniwersytet
im. Adama Mickiewicza
Instytut Geologii

7

(2005)

GEOLOGOS

Monographiae 1

Marcin Siepak

Arsen, antymon i selen w wodach
podziemnych doliny rzeki Warty
pomiędzy Poznaniem a Śremem

Arsenic, antimony and selenium
occurred in ground water of the Warta
River valley between Poznań and Śrem

Spis treści

Wstęp	5
Część ogólna	9
1. Arsen, antymon i selen w wybranych elementach środowiska	9
1.1. Występowanie i zawartości arsenu	9
1.1.1. Gleby i skały	9
1.1.2. Wody powierzchniowe i podziemne	10
1.2. Występowanie i zawartości antymonu	13
1.2.1. Gleby i skały	13
1.2.2. Wody powierzchniowe i podziemne	13
1.3. Występowanie i zawartości selenu	15
1.3.1. Gleby i skały	15
1.3.2. Wody powierzchniowe i podziemne	16
2. Charakterystyka doliny rzeki Warty	18
2.1. Położenie fizycznogeograficzne obszaru badań	18
2.2. Rzeźba powierzchni terenu	18
2.3. Wybrane elementy klimatu wpływające na bilans wodny	21
2.4. Rzeką Warta i jej dopływy w Pradolinie Warszawsko-Berlińskiej	24
2.5. Obiekty badań w dolinie rzeki Warty	26
3. Zarys budowy geologicznej doliny rzeki Warty	29
4. Charakterystyka hydrogeologiczna rejonów badań	34
4.1. Dolina Warty w rejonie ujęcia „Dębina” w Poznaniu	34
4.2. Dolina Warty w rejonie Zakładów Chemicznych w Luboniu	36
4.3. Dolina Warty w rejonie ujęcia „Mosina-Krajkowo”	37
4.4. Dolina Warty w rejonie ujęcia „Przywale” w Śremie	39
5. Ogniska zanieczyszczeń wód podziemnych	41
6. Absorpcyjna spektrometria atomowa z techniką generowania wodorków w badaniach środowiska hydrogeologicznego	45
7. Specjacja i analiza specjacyjna	49

Część metodyczna	53
8. Metodyka badań	53
8.1. Prace terenowe	53
8.2. Prace laboratoryjne	53
8.2.1. Aparatura	53
8.2.2. Odczynniki i roztwory wykorzystywane podczas oznaczeń arsenu, antymonu i selenu	56
8.2.3. Walidacja metody analitycznej	57
8.2.4. Metodyka badań próbek skał osadowych	59
8.2.5. Metodyka badań próbek wód	60
8.3. Materiał badawczy	60
8.4. Forma prezentacji wyników badań geochemicznych i hydrochemicznych	61
Wyniki i dyskusja	63
9. Wyniki badań geochemicznych skał osadowych pobranych z wierceń w dolinie rzeki Warty	63
9.1. Pełny profil osadów czwartorzędowych w Krajkowie	64
9.2. Górna część profilu osadów czwartorzędowych w Luboniu	71
10. Ogólna zawartość arsenu, antymonu i selenu oraz ich nieorganicznych form specjacyjnych w wodach powierzchniowych	77
11. Kształtowanie się ogólnej zawartości arsenu, antymonu i selenu oraz ich nieorganicznych form specjacyjnych w wodach podziemnych doliny rzeki Warty w warunkach zróżnicowanej presji antropogenicznej	87
11.1. Infiltracyjne ujęcie wód podziemnych „Dębina” – jednowarstwowy system wodonośny w zasięgu aglomeracji miejsko-przemysłowej	89
11.2. Rejon degradacji wód podziemnych w otoczeniu Zakładów Chemicznych w Luboniu	102
11.3. Infiltracyjne ujęcie wód podziemnych „Mosina–Krajkowo” – dwuwarstwowy system wodonośny	112
11.4. Infiltracyjne ujęcie wód podziemnych „Przywale” – jednowarstwowy system wodonośny w zasięgu wpływu miasta Śrem	126
12. Wnioski	130
13. Arsenic, antimony and selenium occurred in ground water of the Warta River valley between Poznań and Śrem (Summary)	132
Literatura	139
Aneks	155